

Američki obavještajci: Iran neće tako skoro otvoriti Hormuški tjesnac

Kategorija: SVIJETAžurirano: Subota, 04 Travanj 2026 13:06
Objavljeno: Subota, 04 Travanj 2026 12:05

Nedavna izvješća američkih obavještajnih službi upozoravaju da je malo vjerojatno da će Iran uskoro otvoriti Hormuški tjesnac jer mu kontrola nad ključnim prolazom za svjetsku naftu osigurava jedinu pravu polugu pritiska na Sjedinjene Američke Države, reklo je troje upućenih izvora za Reuters.

Obavještajni podaci upućuju na to da bi Teheran mogao nastaviti blokirati tjesnac kako bi zadržao visoke cijene energije te pritisnuo američkog predsjednika Donalda Trumpa da pronade brz izlaz iz gotovo pet tjedana dugog rata koji nastavlja biti nepopularan među američkim biračima.

Izvješća također pružaju naznake da bi rat, kojem je cilj bio uništiti vojnu snagu Irana, zapravo mogao pojačati njegov regionalan utjecaj jer je pokazao sposobnost Teherana da zaprijeti ključnom prolazu.

Trump nastoji umanjiti poteškoće pri ponovnom otvaranju Hormuškog tjesnaca, kojim prolazi petina svjetske nafte. U petak je natuknuo da bi mogao narediti američkim snagama da ga ponovo otvore.

"S malo više vremena, možemo lagano OTVORITI HORMUŠKI TJESNAC, UZETI NAFTU I ZARADITI BOGATSTVO", objavio je na svojoj društvenoj mreži Truth Social.

No, analitičari duže vrijeme upozoravaju da bi se pokušaj korištenja sile protiv Irana, koji upravlja jednom stranom tjesnaca, mogao pokazati skupim, a SAD uvući u produženi kopneni rat.

"U pokušaju da spriječi da Iran razvije oružje za masovno uništenje, SAD je Iranu predao oružje za masovan poremećaj", kazao je Ali Vaez iz Međunarodne krizne skupine (ICG), organizacije za sprečavanje sukoba.

Teheran, dodao je Vaez, razumije da je sposobnost da poremeti svjetsko tržište energenata svojom kontrolom nad tjesnacom "znatno moćnije od čak i nuklearnog oružja".

Trumpov stav o potencijalnom američkom sudjelovanju u ponovnom otvaranju prolaza se mijenjao. U jednu ruku, učinio je prekid iranske kontrole nad tjesnacom preduvjetom za primirje, no zatim je pozvao zemlje Perzijskog zaljeva i saveznike iz NATO-a da pomognu u njegovom ponovnom otvaranju.

Dužnosnik Bijele kuće, koji je želio ostati anonimn, rekao je da je Trump "uvjeren da će se tjesnac veoma uskoro otvoriti" te je jasno poručio da Iranu neće biti dopušteno upravljati prolazom nakon rata.

No, dužnosnik je istaknuo da je Trump također rekao da druge zemlje "imaju puno toga više za izgubiti" od SAD-a u slučaju da Iran nastavi blokirati tjesnac.

Američka središnja obavještajna agencija CIA nije odmah odgovorila na Reutersov zahtjev za komentarom.

Američki obavještajci: Iran neće tako skoro otvoriti Hormuški tjesnac

Kategorija: SVIJETAžurirano: Subota, 04 Travanj 2026 13:06
Objavljeno: Subota, 04 Travanj 2026 12:05

Iran blokira pomorski promet

Iranska Revolucionarna garda (IRGC) je koristila razne taktike kako bi prolaz komercijalnih brodova kroz tjesnac učinila preopasnim otkako su Trump i izraelski premijer Benjamin Netanyahu započeli svoj rat 28. veljače. Od napadanja civilnih brodova do postavljanja mina i traženja naknade za prolaz, Iran je u biti blokirao promet u tjesnacu, povisio cijene nafte na rekordne razine u više godina te prouzročio nestašicu goriva u zemljama koje ovise o zaljevskoj nafti i plinu.

Rast cijena goriva bi također mogao potaknuti inflaciju u SAD-u te predstavljati političku poteškoću za Trumpa koji se suočava s niskom podrškom u anketama dok se njegova Republikanska stranka priprema za međuisbore u studenom.

Prema nedavnim obavještajnim izvješćima, malo je vjerojatno da će Iran uskoro predati tu polugu pritiska, kazalo je troje izvora koji su zatražili da ostanu anonimni. Odbili su pojasniti koje službe su izradile te procjene.

"Zasigurno je sada slučaj da je Iran okusio svoju moć i polugu pritiska zbog tjesnaca, (a) od nje neće uskoro odustati", rekao je jedna od izvora.

Rizici za vojnu operaciju

Mnogi stručnjaci kažu da vojna operacija za ponovno otvaranje prolaza uključuje značajne rizike.

Čak i kad bi američke snage zauzele južnu iransku obalu i otoke, IRGC bi ih mogao napadati i zadržati kontrolu nad tjesnacom bespilotnim letjelicama i balističkim projektilima koje može lansirati iz unutrašnjosti zemlje, tvrde stručnjaci.

"Sve što je potrebno kako bi se poremetio promet i odvratilo brodove od prolaska kroz tjesnac su jedan ili dva drona", rekao je Vaez.

Neki stručnjaci kažu da je malo vjerojatno da Iran čak i nakon rata odustane od regulacije prometa u tjesnacu jer će se trebati obnoviti, a naplata naknade za prolaz komercijalnih brodova bi moglo biti jedan od načina za prikupljanje sredstva za rekonstrukciju.

Teheran "će gledati kako da zadrži polugu pritiska koju je ponovno otkrio remeteći promet" u tjesnacu, kazao je bivši ravnatelj CIA-e Bill Burns u podcastu časopisa Foreign Affairs u četvrtak.

Iran će, rekao je, nastojati iskoristiti svoju sposobnost da blokira prolaz kako bi dobio "dugoročna sigurnosna jamstva" u sklopu bilo kakvog mirovnog sporazuma sa SAD-om i kako bi stekao "određene izravne materijalne koristi" poput naplaćivanja naknade za prolaz radi financiranja poslijeratne obnove.

Pogođeni dijelovi iranske nuklearke Bušer, poginuo zaštitar, ali nema zračenja - IAEA

Američki obavještajci: Iran neće tako skoro otvoriti Hormuški tjesnac

Kategorija: SVIJETAžurirano: Subota, 04 Travanj 2026 13:06

Objavljeno: Subota, 04 Travanj 2026 12:05

Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA) u subotu je priopćila da ju je Iran obavijestio o projektilu koji je pogodio blizu nuklearne elektrane Bušer.

IAEA je u objavi na X-u izjavila da je jedan od članova osoblja za fizičku zaštitu lokacije poginuo nakon što ga je udario fragment projektila te da je i zgrada na lokaciji pogodoena udarnim valovima i fragmentima.

"Nije prijavljeno povećanje razine zračenja", kaže IAEA.

Iranska novinska agencija Tasnim ranije je u subotu izjavila da incident nije ošteti glavne dijelove elektrane i da proizvodnja nije pogodoena. (Hina)

